

Galimybė suartinti bendrajį ugdymą ir profesinį mokymą

Dalia Švelnienė
Švietimo ir mokslo ministerijos Bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo
departamento Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyrius

2012 m. sausio 5 d.

2011–2012 mokslo metų prioritetai

- Išlaisvintas kūrybingumas
- Savarankiška ir atsakinga mokykla
- Saugus ir sveikas vaikas

Iššūkis – švietimo kokybė ir nuolatos didėjantys gyvenimo reikalavimai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. prioritetai:

- **Skatinti savarankišką mokyklų tobulėjimą**
- **Kviesti mokinius ir mokytojus įsivertinti ir atsiskaityti už savo pasiekimus ir mokyklos veiklą**
- **Organizuoti mokyklų išorinį vertinimą ir rezultatų viešinimą**

Ugdymo turinio samprata naujojoje Švietimo įstatymo redakcijoje (1)

Ugdymo turinį sudaro tai:

- ko mokoma ir mokomasi
- kaip mokoma ir mokomasi
- kaip vertinama mokinių pažanga ir pasiekimai
- kokios mokymo ir mokymosi priemonės naudojamos

Ugdymo turinio samprata naujojoje Švietimo įstatymo redakcijoje (2)

- Ugdymo turinys kuriamas Švietimo įstatyme apibrėžtiems švietimo tikslams įgyvendinti
- Konkretus ugdymo turinys kuriamas ir sistemingai atnaujinamas atsižvelgiant į:
 - ◇ atitinkamos grupės ar tipo mokyklai keliamus *ugdymo*, mokymo tikslus
 - ◇ besikeičiančios socialinės ir kultūrinės aplinkos lemiamus Lietuvos visuomenės poreikius
 - ◇ vietos ir mokyklos bendruomenės reikmes
 - ◇ mokinių turimą patirtį, ugdymosi poreikius ir interesus

Prielaidos suartinti bendrąjį ugdymą ir profesinį mokymą

- Profilinio mokymo modelis (2000 m.)
 - Technologinis profilis
- „<...Pereinama prie švietimo struktūros, grindžiamos ne uždarais mokyklų tipais, bet lanksčiomis programomis...>“
- „Mokinys renkasi ne mokyklos tipą, o programą ar jos modulį...“
- „Suartinamos bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo kryptis“

(Valstybinės švietimo strategijos 2003-2012 metų nuostatos)

ES 2020 strategijos pagrindiniai siekiai

Rodikliai	ES 2020 siekiai
Investicijų į MTEP (mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą) didinimas, % BVP	3 proc.
Įgijusių tik pagrindinį išsilavinimą ir toliau nebesimokančių mažinimo rodiklis, % 18-24 m. grupėje	10 proc.
Turinčių aukštąjį arba jam prilygstamą išsilavinimą didinimo rodiklis, % 30-34 m. grupėje	40 proc.

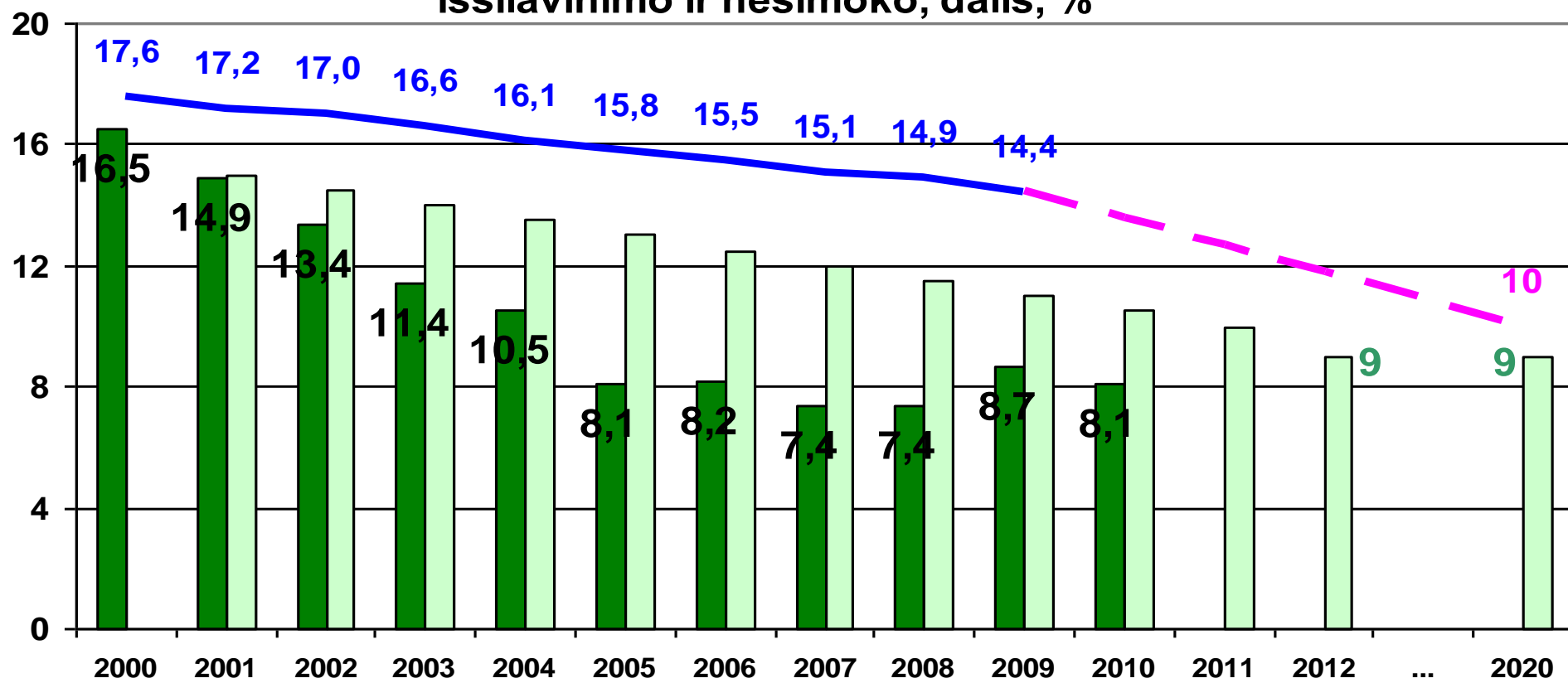
Šaltinis: EUROSTAT

2010 m. Lietuvos duomenys: Statistikos departamentas

Parengė R. Ališauskas

Lietuva aplenkė ES būklę 15 metų į priekį

18-24 m. jaunimo, kuris nėra įgijęs vidurinio (ISCED 3)
išsilavinimo ir nesimoko, dalis, %



■ Lietuvos būklė ■ Lietuvos siekių gairės — ES (27) vidurkis - - - ES siekių gairės

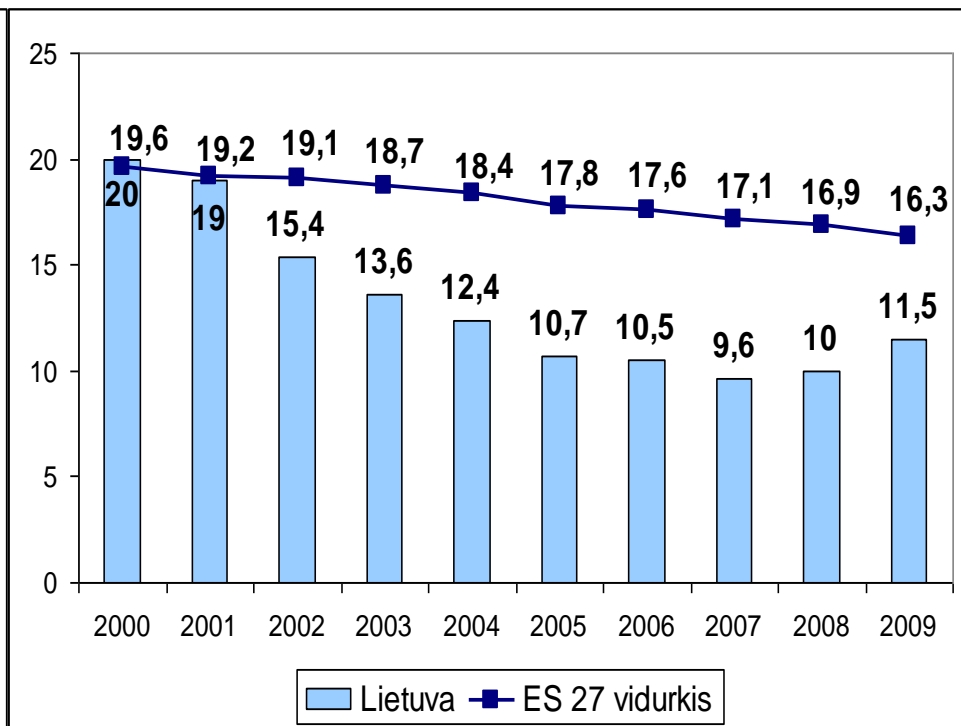
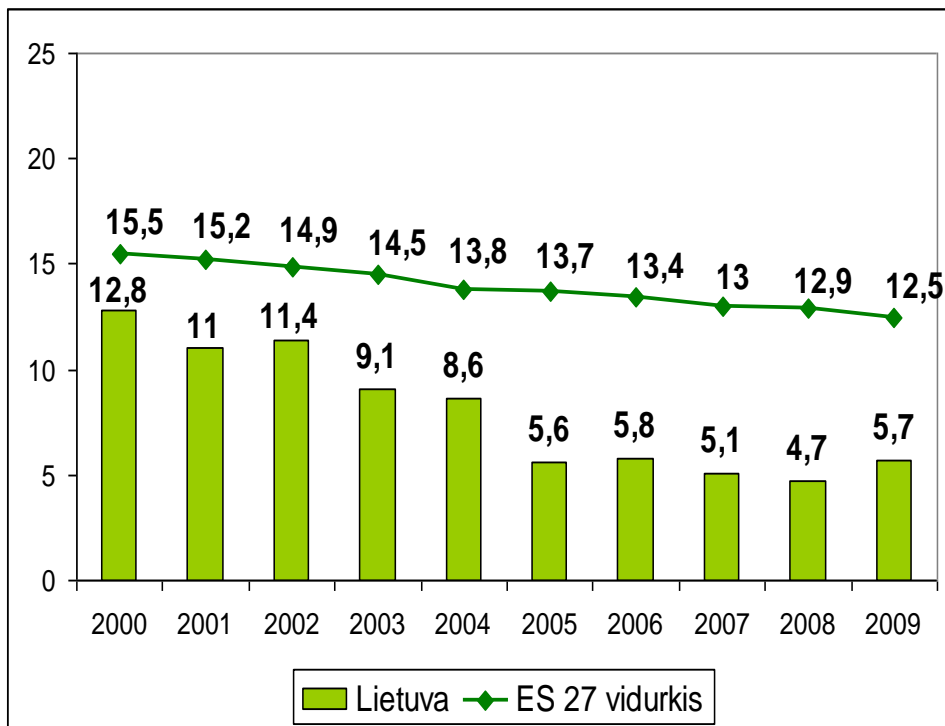
Vaikinai labiau linkę

18-24 m. jaunimo, kuris nėra įgijęs vidurinio (ISCED 3) išsilavinimo ir nesimoko, dalis (%) pagal lytį

Šaltinis: EUROSTAT

Merginos

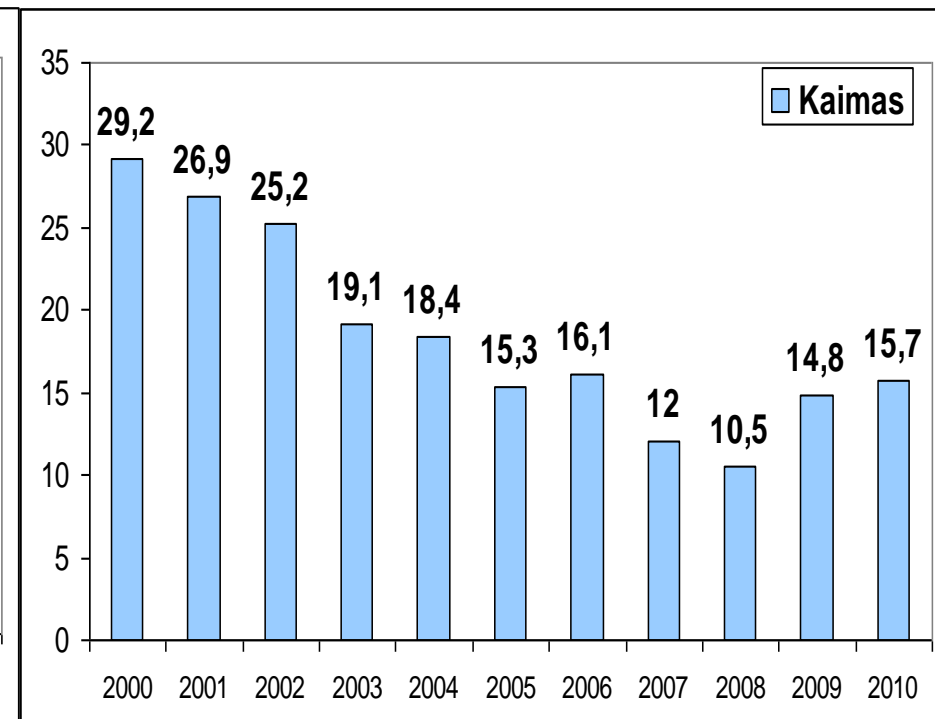
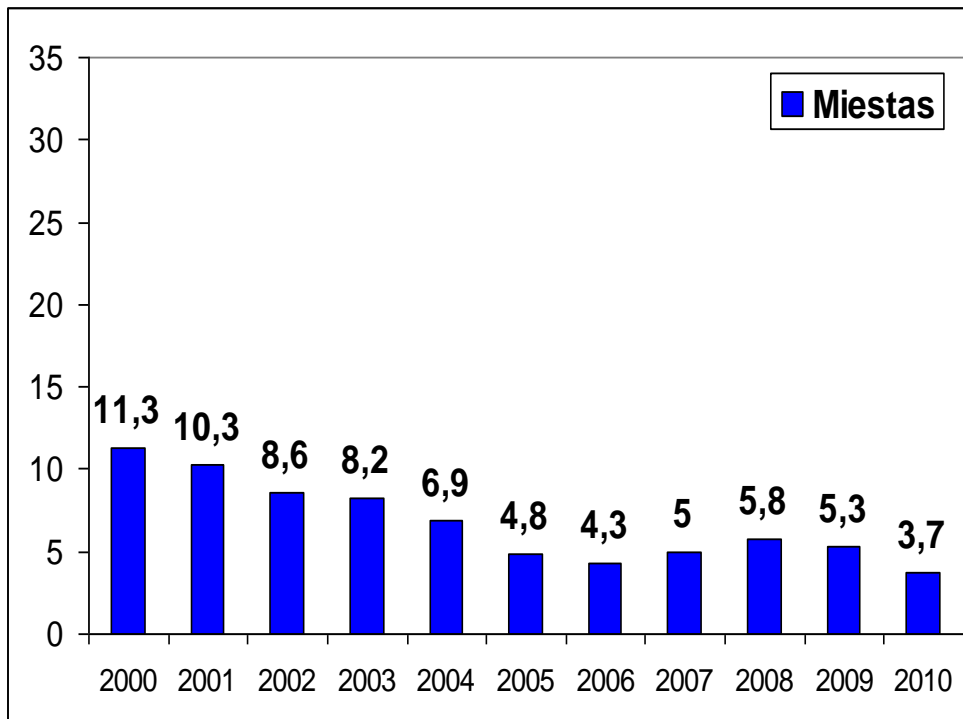
Vaikinai



Kaime jaunimas labiau linkęs nutraukti mokymąsi

18-24 m. jaunimo, kuris nėra įgijęs vidurinio (ISCED 3) išsilavinimo ir nesimoko, dalis (%) pagal gyvenamąją vietovę

Šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV



Galimybė suartinti bendrąjį ugdymą ir profesinį mokymą (1)

- Vidurinio ugdymo programą sudaro privalomieji ir pasirenkamieji bendrojo ugdymo dalykai bei galimi profesinio mokymo programų moduliai
- Profesinio mokymo programų modulių įtraukimas į vidurinio ugdymo programą ir jų užskaitymas mokiniui tęsiant mokymąsi pagal atitinkamą profesinio mokymo programą

(Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nuostatos)

Galimybė suartinti bendrąjį ugdymą ir profesinį mokymą (2)

- Gali būti užskaitomi bendrojo ugdymo technologijų dalyko (jeigu mokinys mokėsi pagal išplėstinio kurso programą) moduliai, mokiniui pasirinkus atitinkamą profesinio mokymo programą

(Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo nuostata)

- Profesinio mokymo programos modulių įtraukimas į **pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį** ir jų užskaitymas mokiniui tęsiant mokymąsi pagal atitinkamą profesinio mokymo programą

(Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nuostata)

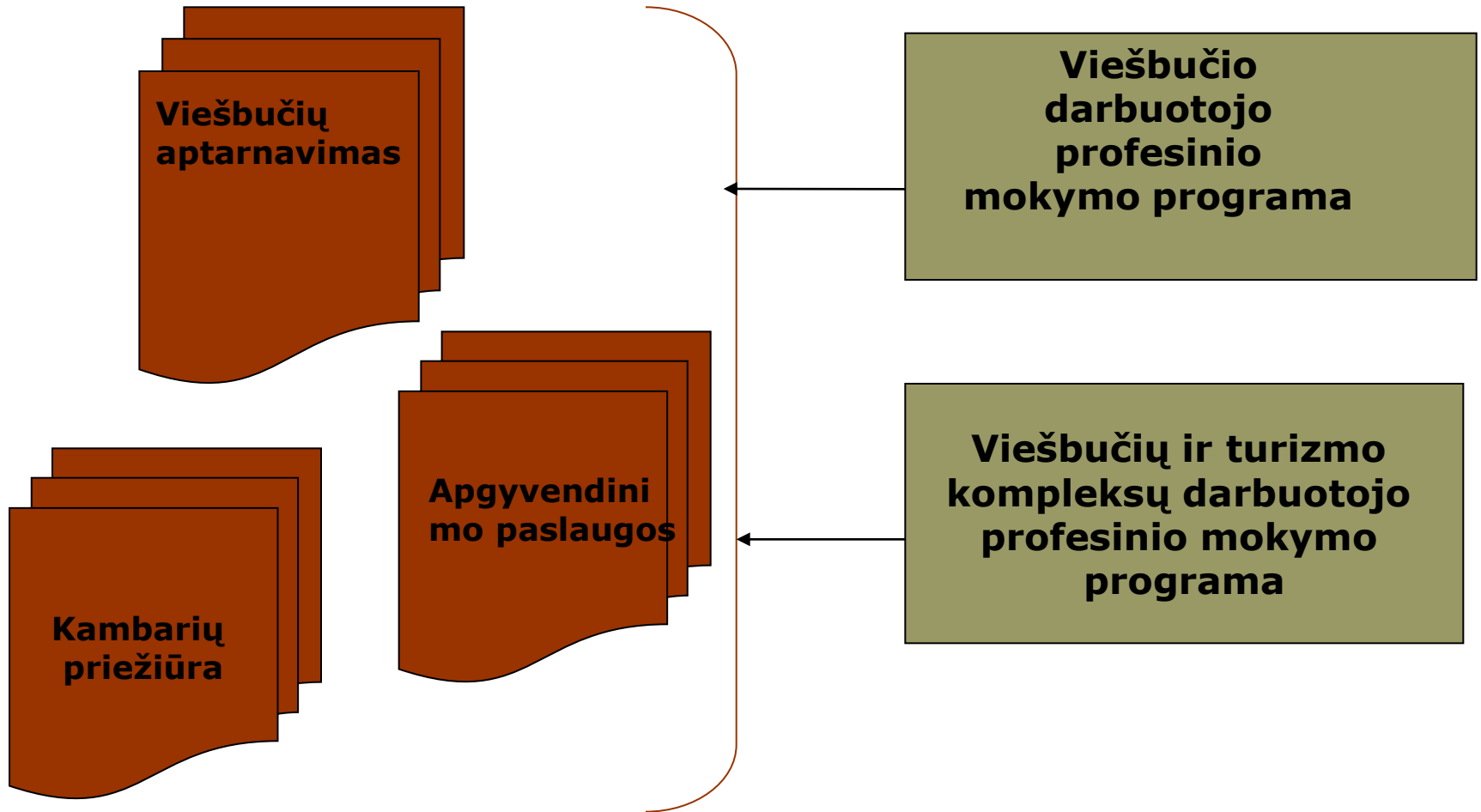
Galimybė suartinti bendrąjį ugdymą ir profesinį mokymą (3)

- Jaunimo mokyklų koncepcija (2005 m.)
- Vidurinio ugdymo programos aprašas (2006 m.) *Naujoji jo redakcija (2011 m.)*
- Ikiprofesinio mokymo tvarkos aprašas (2007 m.)
- Bendrojo ugdymo technologijų dalykų ir profesinio mokymo programos modulių užskaitymo tvarkos aprašas (2008 m.)
- Ankstesnio mokymosi pasiekimų užskaitymo tvarkos aprašas (2008 m.)
- Technologijų egzaminas (2010 m.)

Technologijos – bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo jungtis


- Bendrosios technologijų programos orientuotos į Lietuvos ūkio šakas
- Technologijų programa – galimybė organizuoti *profesinį veiklinimą* – pagalba karjeros ugdymui mokykloje
- Technologijų bendrojo ugdymo dalyko programų *derinimas* su konkrečia profesinio mokymo programa ir technologijų programos įgyvendinimas panaudojant profesinio mokymo bazę

Bendrosios technologijų programos krypties „Turizmas ir mityba“ modulis „Viešbučių teikiamos paslaugos“




Perspektyva

- **Modulinis mokymas**, sudarantis galimybę pereiti iš bendrojo ugdymo krypties į profesinį mokymą ir atvirkščiai
- Perėjimas tarp mokymo krypčių siejamas su **kvalifikacijų sandara** ir kuriamas taip, kad kompetencijos, įgytos bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigose, būtų tarpusavyje palyginamos



Apie profesinio mokymo ir bendrojo ugdymo suartinimą vidurinio ugdymo lygmeniu parengta švietimo politikos analizė (2010, Nr.2) paskelbta:

[http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/pr_analize/Sv_problemos_analize2\(42\).pdf](http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/pr_analize/Sv_problemos_analize2(42).pdf)



„Vienintelė kliūtis mūsų rytdienos planus
įgyvendinti gali būti šiandienės mūsų
abejonės“

Teodoras Ruzveltas (1858–1919)